

Алт.

3-458

7. 63 ⁷/₈₆. Дубинск. 7. 34 ⁹/₂₆.

ЗАЛА 7 ОР

ШКАФЪ XV

ПОЛКА 3 № 280

ПОСЛѢДОВАНІЕ

СѢАГѠ КРЕЩЕНІА.

НА НАРѢЧІИ АЛТАЙСКИХЪ КАЛМЫКОВЪ.

—
САНКТПЕТЕРБУРГЪ.

ВЪ СѢНОДАЛЬНОЙ ТИПОГРАФІИ.

ЛѠЖИ.

1868

3-1237. 03 7/88. 7. 34 26.

Ѡ Санктпетербургскаго Комитета Духовной цензѳры печатать позво-
ляется. С. Петербурга. Марта к̄ дня, 4155 г̄ода.

Цензоръ, Архимандритъ Сергій.

МОЛИТВА

ВО ѸЖЕ СОТВОРИТИ ѠГЛАШЕННАГО.

Разрѣшаѣтъ свѣщенникъ поже хотѣщаго просвѣтити
сѧ, и совлачаѣтъ и ѡрѣшаѣтъ его, и поставляѣтъ его
къ востоку во единой ризѣ непрепожеана, непокробѣна, и
нешевѣна, имѣщаго рѣцѣ долѣ: и дѣетъ на лицѣ его,
трижды, и знаменуетъ челѣ его и перси, трижды, и
налагаѣтъ рѣкѣ на главѣ его, глагола:

Каан Кутайга мѡргүлдер.

А Каан, чын Кутай, Сенин адынды, түүлган
жныс Күлыннын, Агару Тыныннын адын адап,
(ады) күлүннүн үстүнѣ колум салып түрүм.
Адынды адайрга келерин, канадыннын алдына кору-

ланарын араткан Сен эден. Озогы азыкты
 анан кедэ эткйн, аны Боюна пүдөр, іженер, Бо-
 юнды сүер эткйн. Ол Сені, түүган аныс Уулын
 Інесуе Христос Кааныбістї, Агару Тынынды, Вүтан
 аныс-ла ол деп бїлзїн. Аны салган салымын-была
 тюргүскїн, Боюна арамыкты чекчїлеїр эткїн.
 Анїда кылынып тюрген кїжї түрү болоттон эде.
 Аны түрү бїчїгїне чїйгїн, Сенї болгон үрїне
 кїдїргїн. Анын боїнча Сенїн адын, сүүген Уулын
 Інесуе Христос Кааныбістїн, түрү эдеечї Тынын-
 нын агару ады макталзын. Сенїн көзүн ла
 өргүлди тїїп түрзын, Сенїн кулагын мөргүїр
 үнүне үкүр болзын. Аны колынын ішгерїне,
 ончо ұгына сүгүндїргїн. Ол Саа бажырып, үстүнї,
 ұлу адынды мактап, арлап түрзын, Сенї,
 өргүлди ажына, не ончозы-была маалкадып
 түрзын.

Возгласъ:

Сенї ончо тєнередегї черўлер сарынга кїдїрїп мак-
 тандылар, Э Ада, Уул, Агару Тын, мактулу мак,
 Эмдї-дее, качан-даа, чактын чак Сенї, амнь.

Запрещеніе първое.

Каан Вүттайга мөргүлдер.

Көрүмес, Каан сені токтозын деп айт. Каан ыркаларында пазарга, кижилерди аргалайрга элге келип, кижилердин аразында тиорген, оштү черүлерди крес агаш-была кенен Вүттай ол эде. Ол чакта күн карачкылаган, ыр чанбалган, сооктор салган ыр арылып, олгөндөрдүн соогү терилип чыккан. Олүмү-биле олүттү олтирген, олүмнүн бажын билген көрүмес боюнды кенен Вүттай ол эде. Түрү эдер агашты өйкөрген, аны салкырга Херүвмдарды, аилана алып турган үлдүдү тургускан Вүттайды адап сені токтодып түрүм: токтоп кал. ыр-биле паскандын таландын үстү-биле паскан, түүлдү салкынды токтокон Вүттай-была сені токтодып түрүм. Көзү-биле көрүп түвү ток суды күрүдар, кадан көрүп түды кайлтар Вүттай ол эде. Ол бейке берген күчү-биле сені токтодып айт. Анан корүк, пү Вүттайдын алаганынан чык, кезде бол, аа ошто келбе, иинде ажына, аа түштүбү, түнде,

түште, эртен, ал түште да тинбе. Күтандын
аргызы түжер үлү күні өткінче боюнүн та-
амына түш. Херүвимдарга оттурган, түбү іоко
көзі өдер Күтандан корук. Анан Ангел-
дар, Архангелдар, Шіреелер, Каандар, Башчылар,
Бійлер, Күчтер, көп көстү Херүвимдар, алты
канаттуу Серафимдар калтыражып турадылар,
тенере, өр, талай, алардын не ле бары Анан
тырлажадылар. Инүс Христос Күтабістін аны
талдап печеттеп салган пү черү кїжізінен чык,
кеде бол. Салкыннын канады-была түрер, Элчилерін
от эліп алыдар Күтанды-была сені токтодып
түрүм: пү Күтандын алганынан не ле черүүн-біле,
Элчилерін-біле чык, кезде бол.

Возгласъ:

Әм Аданын, Үүлдын, Агарү Тыннын ады мак-
талды, Әмді-дее, качан-даа, чактын чака, аминь.

Запрещеніе второе.

Каан Күтандыга мөргүлдер.

Күтанды агарү, сүреендү, мактулу, не пүдүргенін,
күчүн сагыш санап өтпес, үчүрына чыкпас Күтанды

ол эде, сен көрүместі мөнкү кыйга салган ол
 эде, арабас күлдары боїбістан пү саа андып
 түрү: Інесу Христос Камныбістін ады-была аны
 печеттеген пү кижіден сен боюна тежежіп тюрген
 черүүн-біле кезде бар. Эң ап аман, піар, кара,
 фексінчілү, ат көрүмес, Інесу Христостын күчү-
 біле сені токтодып түрүм. Тенеренін, фрдін
 бажын білер ол эде, түлей, тілі іок көрү-
 месті, пү кижіден чык, аа база кірбе теген ол
 эде. Кеде бол, чочкоо-доо чыдабас темен кү-
 чүнді білгін. Сені сұраганын-была үүрлү чочко-
 лордін ічине кір тегенді эзеп ал. Күтандан
 коркүп бар: айткан сөзі-біле фрді сұлар үстүне
 тоозогон, тенерені аман, түларды кемью-біле түр-
 гүскан, азы аланды кемден салган, таланды күмак-
 была күюүлаган, казыр сұга каттү іол салган Күтан
 ол эде. Ол түларга тінзе, түдеір, кіім кйнген-дін
 арык кйнген, чадыр аман-дын тенере аман,
 өрөгі өргөөлөрін сұлар-была пүркеген, фрді чак-
 тын чака кынмыктабас эдіп тоозіне тоозогон,
 таландын сүүн кычырып, фр үстүне аадыр Күтан

ол эде. Агару арык алынарга беленденіп тұрган
 пү кижіден чык, кезде бол. Інесуе Христос Вааны-
 бістін эде арга болгон кыйны-была, күндүүлү эді
 каны-была, сүреендү келері-біле сені токтодып
 түрүм: ончо брдін аргызын пүдүрөттөн келер,
 саадабас: сені тежежіп тюрген черүүн-біле тыжын-
 дагы карачкала салар, оттуу таамаа түжүрүп
 кыйнаттырар, андагы күрт үюктабас, от үчпес.
 Тудар түдү дезде, Адазы-была Агару Тыны-была
 Інесуе Христос Вааныбістін түрү, эмді-дее, качан-
 даа, чактын чака, аминь.

Запрещеніе третіе.

Ваан Күтайга мөргүлдер.
 А Савлод, Ваан, Израілдын Күтаі, ар үүрү-
 ды, ар тіоболды азар Сен эден. пү күлүна
 көзүн тінзін, да көрүместін кіріжерін күүгын,
 ченегін, анан аялаткын, пїар бккїндерді ток-
 тоткын, колүннүн пүдүргенін арүлагын, анын
 пүды алдына күрч күчүн-біле сатананы ылтам
 тикын, бккїндері-біле көрүместі да бндїрткїн.

Ла акшылыгың җдп, өлбес, теңередегі ажыдына
 арагыдын болзын, Саа алкыш җттүрзін, Адаа,
 Үлға, Агарү Тынга, Эмді-дее, качан-даа, чак-
 тын чака, аминь.

Моли́тва четвёртая.

Каан Вүтгаңга мөргүлдер.

А мөнкү Пашкарүчы Каан, Боюна түрүң-
 деш, ошкош кижини алган, аны мөнкү түрү
 тюрерге салган Сен Эден. Анын кинде, ол килн-
 чек Эдп Сеней ана түшсе-дее, аны таштаба-
 ганзын, кижі болгон Христозыкн-была Эддн ар-
 газын пүдүргензін. Пү Боюннүн алганынды
 оштүге иштеїрїнен аргалагын, аны теңередегі каан-
 дыгына кидіргін, Евангелїенїн арыгы анын ічїнде
 арып түрзын деп, сагыжынын көзін арыткын.
 Аны түрү тюрер түжүнда ар табар җткерден,
 түшгаїр алманнан, ал түштегі көрүместен,
 алман санагадан аргалаїрга аркындү Ангелдї а
 коштондыргын.

И дѣетхъ свѣщенникъ на оустѣхъ егѡ, на челѡкѣхъ на
 перси, глагола:

1
Анын түрегине ажынып ұаланган ар аман
пiар сагышты анан аилаткын.

И глаголетъ сiе трижды.

Мекелеiр сагышты, аман санаiр сагышты, ча-
луга бажырар, карамдаiр сагышты, көрүместiн
үреткенi-биле төгүндeiр сагышты, пiар санаiр са-
гышты анан аилаткын: аны Христостын агару,
санаалу кой үрiне кошкын, церквенiн күндүлү
үезi эткiн, каандыгынды энчiленiп алар үүл эткiн.
Ол салган салымын-была түрүп, салган печетiндi
пүспай, кiнген кiимiн ұймабан, Сенiн каандыгын-
дагы актүлардын кежiгiне кiрiшкiдiн болзын.

Возгласишъ:

Сенiн түүган аныс үүлыннын акшылыгы,
пүүрсагы, кiжi сүүгенi боiнча, Анын-была, агару,
пүүрсак, түүрү эдеечi Тынын-была аилалу Сен
эден, эмдi-дее, качан-даа, чактын чака, аминь.

И соклеченъ и ѿрѣшенъ крещаемомъ, ѿбращаетъ его
свѣщенникъ на западъ, горѣ рѣцѣ и мѣща, и глаголетъ
по трижды:

Ворүместi, анын не-ле iжiн, ончо элчiлерiн,

НЕ_ЛЕ АНН, НЕ_ЛЕ УЛУУРКАНАР КЫЛЫГЫН ТАШТАП
 ТУРУН БА;

И ѿвѣщаєтх ѿглашенный или воспріемникх егѡ, аще
 есть варварх, или Отроча, и глаголетх:

Таштап турум.

И егда речетх трижды, вопрошаетх паки священникх
 крещаемогѡ такожде по трижды:

Бөрүместі таштадын ба;

И ѿвѣщаєтх ѿглашенный или воспріемникх егѡ:

Таштадым.

И егда речетх трижды, глаголетх священникх:

Да үрүп түкүр.

И сіе сотворшъ, ѿбращаетх егѡ священникх кх востѡ-
 кх, долѣ рѣцѣ имѣща, и глаголетх емѡ священникх трижды:

Христостіі болуп турун ба;

И ѿвѣщаєтх ѿглашенный, или воспріемникх, глагола
 по трижды:

Болуп турум.

Таже паки глаголетх емѡ священникх:

Христостіі болдын ба;

И ѿвѣщаєтх: **Болдым.**

И паки глаголетъ:

Да андап түрүн баъ и ѡвѣщаетъ:

Аны Ваан Вүтәй деп андап түрүм.

И глаголетъ:

Андап адым аныс Вүтәйга, ончо түдүп түрган Адаа, теңеренін, Үрдін, ончо көрүнөрдін көрүнбестін Алачызна. Андап адым аныс Ваан Інесүс Христоско, Вүтәйдүн аныс түүлгән Үүлына, ончо чактардан озо Адазһан түүлгәнга. Арык арыктан, чын Вүтәй чын Вүтәйдән түүлгән алабаганга, Адазы-была бир болуп түрганга, ончо ончозы Аһан болгонго. Бис кижилер үчүн, бисті арғалаір үчүн теңереден түжүп, Вүтәйдүн Агарү Тыһыһан, Маріа Кыстан кижі Эдін алыһып кижі болгонго. Понтін Пилаттын түжүнда бистін үчүн креске кере тартылып кыһнатканга, межіке салылып, үчүнчі күнүнде Чіимінче теріліп түрганга. Теңерее чыгып, Адазһын онһында оттүрүп аһканга. Түрүлерді, өлгөндөрді арғылаір үчүн ады чабы-была баъза келеиттенге, Аһын каһндыгыһын үчү іок болор. Андап адым

Агару Тын Каанга, түүрү Эдеее, Ададан чыгып
 түрганга, Адазы-была Уулына тең башкоһлып,
 макталып түрганга, пророкторго Эбеліп антканга.
 Әһныс, агару, пар кандагы Апостолдордїі Церквее.
 Кїлїнчектер ташталар керегїнде креске бїр тўжет-
 тен деп андып адым. Өлгөндөрдїн терїліп тү-
 раттанын, келеттен чактын үчү гок коногын
 бактап түрүм, аминь.

И егда исполнитъ сѣйи сѣмболъ, глаголетъ паки кх немѣ:
 Христостїі болдын ба; и прѡчаж, іакоже речеа.

И егда исполнитъ второе сѣйи сѣмболъ, глаголетъ
 паки кх немѣ третїе:

Христостїі болдын ба; и прѡчаж.

Егда исполнитъ третїе сѣйи сѣмболъ, вопрошаєтъ егѡ
 паки свѣщенникъ, глаголъ: Христостїі болдын ба;

И ѡвѣщаєтъ: Болдым.

Паки свѣщенникъ вопрошаєтъ: Христостїі болдын ба;

Ѹвѣщаєтъ: Болдым.

Третїе свѣщенникъ вопрошаєтъ: Христостїі болдын ба;

И егда ѡвѣщаєтъ: Болдым,

Свѣщенникъ глаголетъ: Да бажыр.

И покланѣтєж, глагола:

Адаа, Үүлҕа, Агару Тынга, бары аныс пөлү-
нїшпес Үчүліккө бажырып адым.

Таже глаголетҗ Іерей:

Ончо кїжілердї аргаланзын деп, чынды бїлерїне
җтеїн деп түрган Вүтҕаи Эмдї-дее, качан-даа,
чактын чака алкалу. Амнь.

Таже глаголетҗ млткв сїю:

А Пашкарүчы Каан Вүтҕаикїс, күлүнды агару
арыгын-была арыдарга кычырып алгын, аны крес-
ке түжерї-бїле үлү акшылыкты алынарга ара-
мык эткїн, анын эекїзїн чечкїн, монкү тю-
рүмге анырткын: ол эттїн балазы болбозын,
каандыктын балазы болзын, түүган аныс
Үүлыннын бїаны, акшылыгы үчүн, Анын-была,
Агару, пүүрсак, түрүү Эдеечї Тынын-была Эмдї-
дее, качан-даа, чактын чака алкалу Сен Эден,
амнь.

ПОСЛѢДОВАНІЕ СѢ́АГѠ КРЕЩЕНІА.

Вхóдитѣ свѣщенникъ, и ѡблѣчается въ свѣщенническѡю
одежду вѣлѣю, и нарѣкавницы: и вжигаемымъ свѣмъ
свѣщамъ, вземъ кадильницѹ, вхóдитѣ къ крѣпелю, и
кадитѣ ѡкрестѣ и ѡдавѣ кадильницѹ, поклонѣетсѣ.

Тѣже глаголетѣ Діаконъ: **Ѳ Пашкарүчы, алкагын.**
Свѣщенникъ же возгласѡ:

Аданын, үлдын, Агарү Тыннын калдыгы
эмдї-дее, качан-даа, чактын чакка алкалү түрү.
Анкъ: **Аминь.**

Діаконъ же авіе глаголетѣ ектенію:
Амырын Каан Вүчганга мөргүлдер.

Үстүні амырдын керегінде, сүнебістін аргала-
нары керегінде Каан Вүчганга мөргүлдер.

Ончо эде амыр болзын деп, Вүтандын аг-
ару церквелері акшызында түрзын деп, ончозы
кїр болзын деп Каан Вүтанга мөргүлдер.

Пу агару өргөөнїн үчүн, пүдүп, болгоонып, Вү-
тандан коркунуп аа кїрїп түргандар үчүн Каан
Вүтанга мөргүлдер.

Пашкарып-түрган Агару Синодтын үчүн,
Епископ (ады) Бїбістїн үчүн, күндүлү абыстардын,
Христосто дікандардын, церкведегі ончо шүтүчїлер-
дїн, кїжілердїн үчүн Каан Вүтанга мөргүлдер.

Ілгерї Ак-санаалу, Өз-алдынан Пашкарып-
түрган пар Россїанын ІМПЕРАТОР АЛЕКСАНДР
НИКОЛАЕВИЧ үлү Кааныбістїнүчүн, Анын ілгерї
Ак санаалу Абакаї МАРІА АЛЕКСАНДРОВНА Каан
ІМПЕРАТРИЦА үчүн Каан Вүтанга мөргүлдер.

Анын ордына түрар Үүлү АЛЕКСАНДР
АЛЕКСАНДРОВИЧ Ак-анду Каан Цесаревич Үлү
Кназь үчүн, Анын Ак-анду Абакаї Цесарекна
МАРІА ФЕОДОРОВНА Үлү Кнагиня үчүн,
Үлү Кааннын ончо төрөгөндөрї, ончо сандут-
тары, черүү үчүн Каан Вүтанга мөргүлдер.

Пү суга Агару Тын түжүп, тиіп, күчү-біле
арулазын деп, Каан Вүтаныга мөргүлдер.

Аа аргалайр акшылыгын, Иорданга болгон ал-
кыжын түжүрзін деп, Каан Вүтаныга мөргүлдер.

Пү суга не пүткеннен пік үчүлүктін күчү
келіп арулазын деп, Каан Вүтаныга мөргүлдер.

Біске Агару Тын келіп, сагыжыбістгі білгір,
ак эліп арытсын деп, Каан Вүтаныга мөргүлдер.

Пү суды көрүнер, көрүнбес оштүлөрдін ар
шогын анладар су болзын деп, Каан Вүтаныга
мөргүлдер.

Аа креске түшкені экірбес каандыка кірерге
арагыдын болзын деп, Каан Вүтаныга мөргүлдер.

Пү креске түжүп аркынданарга келгеннін үчүн,
анын аргазынын керегінде Каан Вүтаныга мөргүл-
дер.

Аны арыктын үүлы болзын деп, мөнкү
акшылыкты энчиленер бала болзын деп, Каан
Вүтаныга мөргүлдер.

Аны Христос Вүтабістін өлүп терілгеніне
бүргіжіп кїрішеін деп, Каан Вүтаныга мөргүлдер.

Ол креске түжерде кінген Ткімді, Агару Тын-
нын берген кежігін, Христос Вүтабістін сүреңдү
күні икткінче, підрлатпан, пүстан чеберлегідін
болзын деп, Ваан Вүтанга мөргүлдер.

Пүтүрган суула кіріп креске түшкенге мыл-
ча су болуп аныртсын деп, кілінчектерін арүлді,
Әкірвес кіім кідіер су болзын деп, Ваан Вүтан-
га мөргүлдер.

Анын была біс арүчүдан, кыалдан, кысталай-
най аргаланалы деп, Ваан Вүтанга мөргүлдер.

Ә Вүтан, Сен акшылыгымын была бісті ко-
рүлагын, арғалагын, канрагын, чеберлегін.

Агару, бір кемі іок, ілгері алкалу, мактүлү
Пашкарүчүбіс Вүтанды түтүган өргүлди Кыс
Маріаны, ончо Агаруларды адангеле, боі коібіс-
ті, үзері койлорыбісті, ончо түрүмбісті Христос
Вүтанга берінеддер.

И дїаконъ глаголющъ сїѡ, свѣщенникъ глаголетъ въ свѣк
молигтвѣ сїѡ тѣинѡ:

Благоутробный ѿ милостивый Бже, ѿстазѣи
сердцѣ ѿ оутрѣбы, ѿ тѣнна члвчскаа вѣдѣи

ЕДИНЪ, НЕ БО ЕСТЬ ВЕЩЬ НЕЖВЛЕННА ПРѢД ТОВОЮ,
 НО ВСА НАГА И ШБНАЖЕННА ПРѢД ОЧМА ТВОИМА:
 ВЪДМЪ ГАЖЕ Ш МНѢ, ДА НЕ ШМЕРЗНШ МА, НИЖЕ
 ЛЦА ТВОЕШО ШВРАТИШ Ш МЕНЕ: НО ПРЕЗР МОА
 ПРЕГШЕНІА ВЪ ЧАСХ СЕИ, ПРЕЗИРАИ ЧЕЛОВѢКШВЪ
 ГРѢХИ ВЪ ПОКАНІЕ. И ШМЫИ МОЮ СКВЕРШ ТѢ-
 ЛЕСНЮ И СКВЕРШ ДУШЕКНЮ, И ВСЕГО МА ШВАТИ
 ВЕСОВЕРШЕННОЮ СЛЮЮ ТВОЕЮ НЕВІДМОЮ, И ДЕСНІ-
 ЦЕЮ ДХОВНОЮ, ДА НЕ СВОБШД ИНЫМЪ ВОЗВѢЩАИ,
 И СІЮ ПОДАВАИ ВЪРОЮ СОВЕРШЕННОЮ, ТВОЕШО НЕ-
 ИЗРЕЧЕННАШ ЧЕЛОВѢКОЛЮБИА, И СМЪ, ГАКШ РЛВЪ
 ГРѢХА, НЕИСКШСЕНЪ БШД. СНИ, ВЛКО, ЕДИНЕ БЛГІИ
 И ЧЛВѢКОЛЮБИВИИ, ДА НЕ ВОЗВРАЩШСА СМІРЕНЪ:
 НО НИЗПОСЛІ МНѢ СІШ СЪ ВЫСОТЫ, И ОУКРѢПІ
 МА КЪ СЛШЖБѢ ПРЕДЛЕЖАЦАШ ТВОЕШО ЧІНІСТВА,
 БЕЛІКАШ И ПРЕНЕБЕСНАШ, И ВОШБРАЗИ ХРТА ТВО-
 ЕГО ВЪ ХОТЛЦЕМЪ ПЛКН РОДІТНЕМ, МОИМЪ ОКАМІ-
 ШТВОМЪ, И НАЗІДАИ ЕГО НА ШСНОКАНІИ АПОШТШЛЪ
 И ПРОШВКЪ ТВОИХЪ, И ДА НЕ НИЗЛОЖІШ: НО НА-
 САДІ ЕГО НАСАЖДЕНІЕ ИСТИНЫ ВО ШГѢИ ТВОЕИ
 СОВОРНѢИ И АПТОЛШТѢИ ЦРКВИ, И ДА НЕ КОШТОРГ-

нѣши: ꙗкѡ да прѣспѣвающе ѿмѡ во бл҃гочѣ-
стїи, славитиа ѿ чѣмъ всестѡе ѿма твоѡ, Оца,
ѿ Сна, ѿ Сѣаго Дха, нынѣ ѿ прїсно, ѿ во
вѣки вѣкѡвъ, аминь.

Подобаетъ вѣдати, ꙗкѡ не возгашаетъ, но аминь въ
себѣ глаголетъ.

Таже глаголетъ молитвѡ сїю келегласно:

А Каан, улу Сен эден, не пүдүргеніи кан-
кылу, канкалынды сарыга кідіріп үчүрлөп болвос.
трижды.

Пүдүрөин тегенді іоктоң пүдүрген, не пүт-
кенді бір түткан Сен эден. Не пүткенді төрт
стихїадан пүдүрген, пүдүн тилды төрт пөлгөн
Сен эден. Тын Черүлеріи ончозы Сеней калгы-
ражат, Сені күн сарнаңт, Сені ай алкант, тил-
дысгар алдында тюрет. Саа арык үкүр, волот,
Сеней түбі іок калтырант. Чадыр ангандын
төнерө анганзын, сү үстүне ыр тоозогонзін.
Таланды кумак-была күюуланзын. Ангел черүлер
Саа тюргее тюрет. Үүрлү Архангелдар Саа бажырып
тұрат. Көп көстү Херүвндар, алгы канатту

Серафимдар айландра түрүп, үчүп тюрүп, тюрүк-
 тап болбоо магыннай алтанып пүркеніп адылар.
 Пашталган бажы іок, чіимге чіп болбоо,
 үчүрына чыкпас Күттай Сен эден. Ырге келіп,
 күл-дын болуп, кижее түрүндөніп Ырде тюрген
 Сен эден. А Пашкарүчы, кижінін көрүмөске
 кынадып түрганын көрүп чыдабай, биске келіп
 аргалаган Сен эден. Акшылыгынды арландыбіс,
 біанынды андадыбіс, Ыттүрген акшынды ажыр-
 бандыбіс. Кижі үрені боівөстгі аргалаган Сен эден.
 Кыстай түүлүп, ічін агарү эткен Сен эден.
 Не пүткен ончозы элге келіп көрүнгөнінді сар-
 нап адыр. Ырге келіп көрүнген, кижі аразында
 тюрген Күттайбіс Сен эден. Агарү Тынынды тене-
 реден ііп, Іордан сүүн арүлаган, андагы ұлланып
 аткан тиландардын бажын соткон Сен эден.

А кижі сүүчі Каан! Агарү Тынын тііп,
 пү түрган сүды арүлаірга келгін. Трійды.

Аны арга сү эткін, Іорданга болгон аккыжын-
 ды аа бергін, аны эскіртпес сү эткін, арүлаірга
 күч бергін, анын боінча кілінчек чечілзін, үүрүдын

үрүү азызын, кткерлер күдүп барзын, өштү
 черүүлөр качсын, Ангелдин күчү аа кёрзін. Алаганына
 очожип тиоргендер анан алазын. А Каан, сүрөөш
 дү, мактулуу, өштүүлөргө коркуштуу адынды
 алады.

И знаменуетхъ вода трижды, погубяжа персты въ ко-
 дѣ, и дѣнвѣхъ на нѣо глаголетхъ:

Ар өштү черүүлөр күндүлү крезинин кеберине
 пастырзын. Трижды.

А Каан, Саа мөргүй түрүбөс: кде көрүнбөй
 тиорген ар сүрлөр бистен кедө болзын, түн кара
 көрүмөс пү суга кёрп ажынбазын, креске тү
 жүп атканнын сагыжын карачкыладар, санагазын
 пулагандырап алман көрүмөс анын была суга кёрш
 пезин. А ончонын Кадны, пү сүдү арга нсү,
 агару элер сү эткин. А креске түшкөннн са
 гыжы арүлалзын, пүү иччилзін, килнчектерї
 ташталзын, тыны арызын. Пү сүдү креске
 түжердї аныртар мылча сү эткин, сагыжы аны
 рабына, Кутанга үүл болоркына, үрмәнбас кїім
 кїерїне, мөнкү тиорүмгө кїерїне бергін. А Каан,

Каан Вутанга мѳргүлдер.

Свѣщенникъ же глаголетъ молитвѣ:

Вѣко Гдѣ Бже Оцѣ нашихъ, същымъ въ ковчѣзѣ Нѳевѣ голубицѣ пославыи, същещъ маслячныи и мѣщю во оустѣхъ, примиренїа знаменїе, спасенїа же ѿ потопа, и бѣгодати таинство Оными предъобразныи, и маслячныи плодъ во исполненїе стѣхъ твоихъ таинъ подавыи: тѣмъ и вывснхъ въ законѣ Дха Стѣгѣ исполнвыи, и същнхъ въ бѣгодати совершаи, самъ бѣгословн и иен елен, силою и дѣнствомъ, и наитїемъ Стѣгѣ твоегѣ Дха: ꙗкоже быти томѣ помазанїю негленїю дѣши и тѣла, всѣкагѣ дѣвольскагѣ дѣнства ѿгнанїю, во измѣненїе вѣхъ свѣз, помазѣющимъ вѣрою и ли вкѣшающымъ ѿ негѣ, въ славу твою, и еднороднаго твоегѣ Сна, и престѣгѣ, и бѣгѣгѣ, и жнвотворацагѣ твоегѣ Дха, нынѣ и прїенѣ, и во вѣки вѣкѣвъ.

Ликъ: Аминь.

Діаконъ: Болгоонолдор.

Свѣщенникъ, поѧ аллилуѳа трѣжды, съ людьми, тѣо-
ритъ кресты трѣ елема въ водѣ.

Тѣже возглашаетъ:

Алге клааткан ар кѣжѣні арыдар, агару Элер
Вутан Эмді-дее, качан-даа, чактын чака алкалу.

Ликъ: Амннь.

И приноситъ крещаемый: свѣщенникъ же взѣмлетъ ѿ
элеа двѣма персты, и творитъ крѣта образъ, на челѣ
и персеухъ, и междорамѣн, глагола:

Вутандын кұлы (ады) сүгүндіерер ман-была
сүртүліп ат, Аданын, Күлдын, Агару Тынын
адына, амннь.

И назнаменуетъ егѡ перси, и междорамѣа.

На персеухъ оуѣво глагола:

Тынынннн, Элітін азыларына.

На оушесѣухъ же:

Ана үкүр колорына.

На рѣкаухъ:

Сенін колүн мені пүдүрді, мені аады.

На ногахъ:

Сені Зержіп тюреріне.

И егда помажется все тѣло, крещаетъ его священникъ, прѣста его держа, и зрѣща на востокъ, глагола:

Кутайдын кұлы (ады) крестеліп ат, Аданын аминь, Үлудын аминь, Агару Тыннын адына, аминь, Эмді-дее качан-даа чактын чака, аминь.

На коємждо приглашеніи низводѣ его, и возводѣ. По крещеніи же оумываетъ священникъ рѣцк, пол их людми шаломъ ла:

Азыгы ташталган, килінчегі пүркелген кижіктү. Пүрүүн Каан күүбаган, ічінде меке іок кижі кежіктү. Үнчүкпай тюрген чагымда, күнүн-заин сыктаганыма соогім оодымды. Сенін колун күнүн-заин мені үүр пасты, айгы ізүге күчі чыкан-дын болдым. Саа килінчегімді андындым, пүрүүмды ажырбадым, азыгымды Каанга андадым тедім. Сен сагыжымнын аманын таштадың. Анын үчүн ар агару Сені тапкыдын күнүнде Саа мөргүзін. Ол чакта анын эебре анын аан сү албас. Менін шибеем Сен эден, мені Сен

кыстагалчыктап аралап түрүн, араладын деп сүгү-
нүжүм биле күрчүп түрүн. Сені ойгорторым,
барар толунды көргүзөрем, тгюп аңдып берерім,
саа көзүм тгир. Аг-тын, лошак-тын болбо,
алар анына тгюк шапаза, үйгөн сүгүп,
сүүлүктөп тартантанзын. Кілінчектүгө көп
кыла, Каанга іженгенді бїан күрчүр. Актүлар
Каан деп сүгүнүгөр, ак тгюректү ончогор
тгиргагар.

Сей же Уаломъ глаголетъ всь, тгнжды.

И ѡблачахъ его во ѡдѣанїа, глаголетъ:

Күтандын күлы (ады) актанар кіім кіініп
адыр, Аданын, Үүлдын, Агарү Тыннын адына,
Эмді-дее, качан-даа, чактын чака, аминь.

И поетъ тропарь, во гласъ ѿ.

Кіім кіінген-дїн арык кіінген, көп бїандү
Христос Күтабіс, аркындү кіім маа бергін.

И по еже ѡблещи его, молитъ священникъ, глагола
молитвѣ сїю:

А ончоны тгүдүп тгүрган Каан, алкалүзын.
Ар акшынын чыгары, ак күн Сен Эден. Тгү-

ган аныс Уулын Күтаївісті элге көрүндіріп,
 карачкыда түргандарга арга арыкты арыткан
 Сен эден. Аракас боївісті кезіктүү эдип, агару
 су-была арулаган Сен эден. Түрүү эдер Күтан
 майн-была бiстi сүртүрүп, агару эткен Сен эден.
 Аны аркынданган пү күлүнды су-была Агару
 Тыннай түүдырып, күүнгеріп күүнгербен эткен
 кiлiнчектерiн таштаган Сен эден. Э ончонын
 Вааны, пүүресак Пашкаручы, үлү күч, алкалу
 Тыныннын кезік печедiн ла салып бергiн.
 Христозыннын агару эдiне, күндүүлү канына аны
 бiрiктiргiн, арүүнды чек чебер түгттыргын, чын
 аны тыныткын, көрүместен, анын iжiнен айргын,
 арга коркүдүн-была сагыжынын арүүн, агын
 чеберлегiн. Ол ар кылыгын, сөзiн Саа арадып,
 каандыгынды энчiленер үүл болзын.

Возгласно:

Күтаївіс Сен эден, канрлаір, аргалаір Күтан
 Сен эден, Саа Ада, Уул, Агару Тын, Эмді-дее,
 качан-даа, чактын чака алкыш ктгтiредiвiс.

И по молитвѣ помазвѣтъ крестившагося, творѣ крест-
та Ѡбразъ.

На челѣ, и очесѣхъ, и носдрехъ, и оушетѣхъ, и Ѡбо-
ихъ оушесѣхъ, и персѣхъ, и рѣкахъ и ногѣхъ, и глагола:

Агару Тынынъ кезжигинъ печеді, аминь.

Тѣже творѣтъ свѣщенникъ съ воспріемникомъ, и мла-
денцемъ крѣга Ѡбразъ: И поѣмъ:

Христоско креске түүшкен ончогор, Христосты
кіиндигер, аллауѣа. Трижды:

Тѣже прокіменъ, гласъ г:

Вaan меніи арыгым, меніи Аргалаачы, неден
коркоин;

Стіхъ: Вaan тынымды корулаир, неден сүүреет-
тин;

Діаконъ: Ойгор ой.

Чтѣецъ: Агару Павел Апостолдынъ Римлендерге
бічигенін кычырары.

Діаконъ: Болгоонолдор.

Римл. зач. ді.

А карындаштар, Христос Инсуека креске түүш-
кен ончобіс, Анынъ олүміне түүштѣбіс. Анип креске

түжүп, Анын была кожо өлүмине көмүлдөбөс.
 Канип Христос Адазнын магы была өлгөндөрдөн
 терилди, анип тюрүмбөс анырып тюрелі.
 Канип Анын өлгөгине іозорлоп біргіштөбөс, анип
 терілгенін іозорлоп біргіжелі. Мүны біліп тюрелі:
 кілінчектү эдібөс іок болзын деп, Эки кижібөс
 Анын была кожо креске кере тартылды, кілінчеке
 база күл болбойлы деп. Өлгөнї дезе кілінчектен
 божогон. Христос была кожо өлгөнїбөстө, Анын
 была кожо терилдөбөс деп біліп түрүбөс. Христос
 теріледе, база өлбөй түрү, өлүм Аны албас
 деп, біліп түрүбөс. Анын өлгөнї дезе, кілінчек
 керегінде аныс өлгөнї, эм түрү тюргені Күтаны
 керегінде тюргені. Анип елер боюгарды кілінчеке
 болкоко өлдөбөс деп, Христос Инус Кааныбөстін
 боінча Күтанга болорго түрүде тюрүбөс бөс деп санагар.

Іерей: Саа амыр болзын. Діаконз: онгор он,
 болгонолдор. Чтецз: аллилүїа. Посемз діаконз:

Онгор он, түс түрүп, агарү Евангеліені кы-
 чыраарын үгалы.

Сващеникз: Ончогорго амыр болзын.

Дикъ: Сенѣн дее сагыжына болзын.

Свѣщенникъ: Мат дѣн чѣнген агару Евангеліені кычырары.

Діаконъ: Болгоонолдор.

Іерей чтѣтх зачало рѣі:

Озо бѣр чакта, онбѣр үренчѣк Іисустын аларды барыгар теген Галилей фрге, туга баргандар. Аны королѣ, да башкандылар, кажылары дезе пүдүн-кеділер. Іисус туюктап келіп, аларга айтты: тенере-біле фрде ар пашкару Мла берілдѣ. Ам барып, ар аймакты үредігер: Аданын, Уулдын, Агару Тыннын адына аларды крестен, не-ле слерге салып бергенімдѣ чек чебер тударга аларды үредігер. Ончо күндердѣн түркүнына чак түүгөнгинче, мна, Мен слер-біле түрүм, тедѣ, аминь.

Таже ектеніа, и шпѣстх.

И во Сѣмый дѣнь паки приносѣтх егѣ въ церковь, во еже шмыти:

И разрѣшѣетх емѣ свѣщенникъ пеленѣ и поѣсх, гла-гола молитвы сіѣ:

Каан Вүтәйга мөргүлдер.

Ә Пашкарүчы Каан Вүтәй, күлүнды агарү креске түшкені-біле килінчектен аргалан эден, аны каттап түүдырып, тюрүмін анырткан эден. Анын тюрөгінде өргүлди түзүннүн арыгын арыдып түргын, анынын шибеезін оштүлерге пүстырбас эткйн, кйнген эскірвес кимін пїарзы-дарга, үймайга бербегін, аа салган Агарү Тыныннын печедін пүзарга бербей, акшылыгын-была чеберле-гін, үлү пүүрсак Боюн, бис-біле аа бїандү болгын.

Ә Ада, Үүл, Агарү Тын, күндүлү, үлү па-катылү адын акалды, макталды, эмаї-дее, качан-аа чактын чака, аминь.

Молитва вторая.

Каан Вүтәйга мөргүлдер.

Ә Пашкарүчы Каан Вүтәйгис, креске түшкен-дерге крестелген сүү-была тегередегї арык арыткан Сен эден. Аны аркындалган күлүнды сү-была агарү Тыннан түүдырган Сен эден. Вүүнгеріп, күүнгербей эткен килінчектерін таштаган эден. Вүч колүнды анын үстүне салгын, бїа-

ныннын күчү-біле аны чеберлегін, берген кезжігінді
 үррладарга бербегін, мөнкү тюрүмге кідіргін,
 Боюна арачкын.

Возглас:

А Да, Уул, Агару Тын, бісті агару Эдер Сен
 Эден, Саа Эмді-дее, качан-даа, чактын чака
 алкыш кт-тїредїбїс, амнь.

Свщєнникх: Ончогорго амыр болзын.

Лїкх: Сенїн-дее сагыжына болзын.

Дїаконх: Бажыгарды Каан Күтайга энілтїгер.

Лїкх: А Каан, Саа болзын.

А Христос Күтаїбіс, Сенї кїнген пү, біс-біле
 кожо Саа бажын энілттї. Да, біске-дее темен
 өчөжїп тюргендерге аны пастырбас эткїн. Өлгїнче
 аларды біске пастырып түргын, элевес бенец
 біске бергін.

Канрлаїрга, аргалаїрга Сенї Эде, Саа, паш-
 талган бажы іок Даана, агару, пүрсак, түрү
 Эдеечї Тынына Эмді-дее, качан-даа, чактын чака
 алкыш кт-тїредїбїс.

Лїкх: Амнь.

И разрѣшаѣтх по́лехъ О́троча́те и пелены, и соединѣвх краѣ ихъ, ѡмочаѣтх водою чѣстою ѿ, и кропитх О́троча глаго́ла:

Актанганзын. Шрыганзын. Агару болгонзын. Тюнүлганзын, Іисус Христос Вааныбіетін ады-была, Күтаібіетын Тыны-была.

И взѣмх гѣвѣ но́вѣю напоѣнѣю водою, ѡтираѣтх лице ѣгѡ со главою, и перси, и прѡчал, глаго́ла:

Крестелгензін. Шрыганзын, Муру май-была сүртүлгензін. Агару болгонзын. Тюнүлганзын.

Аданын, Үүлдын, Агару Тынынн адына, Эмді-дее, качан-даа, чактын чака, амнь.

Моли́тва на постриже́ніе власѡвх:

А Пашкаручы Ваан Күтаібіс, кіжіні күндее салып, Боюна түрөүндеш алган Сен Эден. Тыны сагыштү, Эді араш кіжіні пүдүреле, Эдін сагыштү тынына іштезін деп салган Сен Эден, үстү анда баш салган, бажында үзері арлашпас көс, кулак, тіл, түмчүк салган Сен Эден: бажын күнге салкынга пүзүлбазын деп, чач-была пүркеген, ар үезін түза пүдүрген Сен Эден,

кїжі онгор аачы Боюнды ончонын үчүн алка-
зын деп. А Пашкарүчы, талдаган Павел Апо-
толыннан бїске салып берген Эден: ненї-дее этсе,
ончозын Менїн макталарыма элїгер теген Эден.
Пү күлүннннн Саа фттїредїген озозы чачын кан-
чыладарын алкагын, аны бала элїгендерї - бїле
кожо. Законныа үренерге, Саа драмыкты эдерге
лардын ончозына бергїн.

Бїандү, кїжі сүечї Күтай Сен Эден, Саа
Ада, Уул, Агарү Тын, Эмдї-дее, качан-даа,
чактын чака алкыш фттїредїбїс.

Анкз: Амннь. Ончогорго амыр болзын.

Анкз: Сенїн-дее сагыжына болзын. Дїаконз: Ба-
жыгарды Каан Күтайга энїлтїгер. Анкз: Э Каан,
Саа болзын.

Свѣщенникъ же глаголетъ молитвъ сїю:

А Каан Күтайбїс, Саа андап креске тўшкен-
дердї, пүүрсагын воїнча, агарү эткен Сен Эден.
пү креске тўшкендї алкагын, анын бажына ал-
кыжын тўшїн. Самуна Пророктон Давыт Каан-
ды алкаган-дын, пү күлүннннн бажын кїлїнчектү

Боюнун колым-была алкагын, аа Агару Тынын
 Эбелзин, ажы октуп, карыгында Саа алкыш
 Фттїрїп тўрзын, оргўлди ажына Иерусалимнын
 Акшызын корўп тўрзын.

Ә Ада, Үл, Агару Тын, ар мактўлу мак,
 күндї, башкою Эмдї-дее, качан-даа, чактын чака
 Саа Фттїрерге араїр.

Ликз: Аминь.

И постригаєтз єго крѣткѣднѡ, глагола:

Кўтандын кўлы (ады) канчылалып аж, Ада-
 нын, Үлдын, Агару Тынын адына, Эмдї-дее,
 качан-даа, чактын чака.

Ликз: Аминь.

Таже єктенїл.

Ә Кўтанды, үлү бїанду Боюн бїстї канрлагын,
 Саа мөргўп тўрүбїс, үгүп канрлагын.

База мөргўп тўрүбїс ілгерї Ак-санаалу Өз-ал-
 дынан Пашкарып-тўрган пар Россиянын ІМПЕ-
 РАТОР АЛЕКСАНДР НИКОЛАЕВИЧ үлү Каа-
 бїстгын үчүн:

База мөргўп тўрүбїс Анын ілгерї Ак-санаалу

Абакаї МАРІА АЛЕКСАНДРОВНА Калн ІМПЕ-
РАТРИЦА үчүн.

База мөргүп түрүбөс Анын ордына түрар
Үүлы АЛЕКСАНДР АЛЕКСАНДРОВИЧ Ак-
андү Калн Цесаревич үлү Кназь үчүн, Анын
Ак-андү Абакаї Цесаревна МАРІА ФЕОДОРОВ-
НА үлү Кнагиня үчүн, үлү Калнын ончо
төрөгөндөрү үчүн.

База мөргүп түрүбөс Пашкарып түрган Агарү
Синод үчүн, Епникон (ады) Біївѣстін үчүн,
Христогто бір болгон ончо карындаштарыбѣстгын
үчүн.

База мөргүп түрүбөс Күтандын күлы (ады)
Крез-адаа, (ады) Крез-Энее бїан болзын деп,
түрү, амыр, сүүзак, арга болзын деп, кїлн-
чектерї ташталзын деп.

База мөргүп түрүбөс Аны креске түшкен
Күтандын күлы (ады) үчүн.

Аны өргүлди ажына чын Аннан аспазын деп,
не-ле агы-была, Христогтын салымы-была кылы-
нып тюрзін деп мөрдүлдер.

Біанду кїжі сүечі Вүтгай Сен Эден, Саа Ада,
 Үүл, Агару Тын, Эмді-дее, качан-даа, чактын
 чака алкыш җттїредїбїс.

Лїкз: Аминь.

Свщїенникз: Саа алкыш җсїн, Христос Вүтгай,
 бїстїн іженерїбїс, Саа алкыш җсїн.

Лїкз: Адаа, Үүлга: Эмді-дее: Ә Клаан канрла-
 гын (трїжды). Акагаын.

И свщїенникз творїтз җпбсгз.

Христос чын Вүтаїбїс, Боїнын агару Әнезїнїн,
 агару, ады үлү мактүлү Апостолдордын, ончо
 агарулардын мөргүү үчүн, пүрсак, кїжі сүечі Бої
 бїстї канрлаїр, аргалаїр.

Лїкз: Ә Клаан канрлагын, трїжды.

МОЛІТВЫ

ко Свѣтѣмъ Причащенію.

Хотѣ гаси человекче:

А кѣжѣ, Пашкаручынынъ Эдін тигеле күүп
калбайн деп, коркунуп пазып кел: ол дезе от.

Кутандын канын ічерде, озолоп сені ачын-
дырган была аражып сал. Анідагеле ажыгту
ашты інменбен іч.

Пашкаручынынъ көдүргі болгон сүреендүү Эдін
алынардан озо, сүрееттүп мүнүп мөргүгін.

Молитва свѣтагѣ Іѡанна Златоустагѣ.

Гдѣ Бже мой:

А Калн Кутайм, Сені тынымнынъ үіне кіріп

Үйләнгән деп, боюмнун арабазымды биләнип түрүм:
 аным дезе эен, анрадылган, ічмде энчегер,
 араір фр таппасын. Андын даа болзо, каніп Сен
 бістін үчүн тәнереден түштін, аніп эмді пазын-
 ган боюма түшкін. Каніп күндагы малдын бі-
 чен салгыжына аттын, аніп сагыжы іок тыным-
 нын бічен салгыжына аткын, піар болгон эдіме
 кіргін. Каніп капкаш палүлү Сімоннын үіне
 кіріп, килінчектүлөр биле аш тиірге фкейнбегензін,
 аніп пазынчык, капкаш палүлү, килінчектү
 тынымнын үіне кідерге фкейнбегін. Каніп Саа
 келіп тінген, мен дін килінчектү, чайдам үй кижі-
 ні кеде тевегензін, аніп Саа келіп, тііп түрган
 мен килінчектүге пүүреагын. Каніп ол чайдамнын
 піар, фкейнчилү үүзы-была Сені окшонгоннан
 фкейнбегензін, аніп анан фкейнчилү, піар үүзым-
 нан, анан фкейнчилү, піар тілімнен фкейнбегін.
 Агарү эдіннін, күндүлү каныннын козы арү,
 аркындү болорыма, түжүгүнген эді тынымнын
 азыларына болзын, көп килінчегімнін үүры фні-
 леріне, көрүместін ар коштонорынан чеберленеріме

болзын, аман култүр кылыгымды менен кеде
 Эдеріне, токтодорына болзын, кычамды өлтүрөрі-
 не, салымдарын была тюрөрїме болзын, Вүгтай
 акшылыгын үзөрі кожыларына, каландыгынды
 мензїнерїме болзын. А Калн, Саа бїрїкпей удаан
 болуп, көрүмес пөрөө алдырбайн деп, саа сыгынып
 келїп түрүм, тообой келген дїн эмес, аңдып бол-
 вог пүүрсагына іженїп келїп түрүм. А Пашка-
 рүчы, Саа мөргүй түрүм: тыным была элїмдї,
 сагыжым была тюрөгїмдї, ічїмдї, агарү аныс
 Боюн, арүлагын, пар коюмды анырткын, үе
 соогїме коркүдүн тазылаткын, агарүүндү
 менен алабас эткїн, маа болушчы, түрүшчы
 болгын, тюрүмїмдї амырын паштап түргын,
 онындагы агаруларын была кожо менї түргүскын,
 Агарү Анейнїн, элї соогї ток күлдарыннннн, агарү
 Черүлерїнннн, чак пүдерден керї Саа араган ончо
 агарулардын мөргүүү үчүн, амнь.

Молїтка Сүмешна Метафраста.

Іакъ на страшнѣмъ твоѣмъ:

А Христос Вүгтай, тюзїне көрбей Эдер сүрөөн-

арабас кычам-была, санагазы іок-тын сагыжым-
 была Саа килінчек эткен боюмды тюткын.
 Онбір часта келеле, бір-дее арамыкты этпеген-
 дерді арагкан-дын, мен килінчектүді арагкын.
 Коп килінчек эттім, піар болдым, іжім-біле,
 сөзім-біле, санагам-была, түнде, түште, ажы-
 ра, ажырбан, күүнгеріп, күүнгербен эткен килін-
 чегім-біле Агару Тынынды ачуга калдырдым, кі-
 жі сүер ічінді ачындырдым. Эткен килінчегімді
 эткенімче көргүзөріңді білініп түрүм, эткен
 ташталбас килінчегімнің каруун менен сүраірыңды
 біліп түрүм. Андын-даа болзо, э Каан, Каан,
 чын аргыңнын боінча казырланып мені пүрүлба,
 маа чүгүлдап кыялыңды түжүрбө, канрлагын
 мені, Каан: чыдабасмін, Сенің ааганыңмін. э
 Каан, Сен үстүме коркүдүңды салганзын, мен десе
 алдында аман эттім, аныс Боюна килінчек эт-
 тім. Саа мөргүп түрүм: күлүңды аргаа түтпа.
 э Каан, Каан, килінчектерді сыназан, кем түрүп
 чыдаір; түбі іок килінчектү-мін. Тоозына
 чыкпас килінчегімнің көкізінен өрө пагып, те-

Неренін піігіне көрөргө түрбас, арабаемін. Не кара
 кылынардан, меке килінчектен, көрүместін кыбы-
 зынан, килінчекке крїп пүзүлардан, эдімнїн пїа-
 рынан, кол-была килінчек эдерден, бала каралайр-
 дан, оч кұардан, килінчекке тїоптгөжөрдөн, кы-
 чам кїрерден, мұнан-даа өскө түм түмен килін-
 чектен кұру калбадым. Не килінчекке пұстырба-
 дым; Не аманга кїрбедім; Не-ле килінчек эттїм,
 не-ле пїарды сагыжыма кїдїрдїм. Сен Вүгтаїма,
 кїжілерге-дее арабас болдым. Мұндын аманга,
 мынча килінчекке тўшкенїмнен кем алчыгар; Э
 Вүгтаїм, Саа їженїп түрүм. Аргалнарым деп
 їженгїдїн болзом, килінчегїмнїн көбїзїнен кїжі
 сўерїн артык болзо, менїн Аргам бол, не эт-
 кен килінчегїмдї, пұүрсақ, бїандү Боюн, божоткын,
 таштагын, айргын. Тыныма көп аман толды,
 аргалана деп їженчїлү эмес болдым. Э Вүгтан,
 үлү бїандү Боюн менї канрлагын, эткенїмче
 бтгтїрбе, кылынганымча пұрұлаба: көптөн берген
 аманымнан, аман эдерїнен тынымды аргалагын.
 Бїанын үчүн менї аргалагын. Кїлїнчек көп-

тӱгӱнӱнде, акшылыгың ажынзын. Ӗргӱлди,
 тюрер коногымнын тӱркӱнына Сені мактап,
 чаптап тюрейн. Кілінчегін кемзінгендердін Күтәй,
 кілінчек эткендерді Арғалаачы Сен эден. Паш-
 талган бажы іок Адан-была, арудан агару, пүүр-
 сак, түүрү эдеечі Тынын-была Сала, Эмді-дее,
 качан-даа, чактын чака алкыш җттӱредібіс,
 аминь.

Бжественнаго Дамаскина.

Вѣко Гдѣ Іисе Хрѣте Бже нашѣ:

О Пашкаручы Каан Іисусе Христосе Күтәйбіс,
 кижі кілінчегін ташталры аныс-ла Сен эден,
 пүүрсак, кижі сүечі Сен эден, білініп, білінбей
 эткен кілінчектерімді таштап салгын. Үлү
 мактулу, агару, түүрү эдер ажыдынды пүүрҗа
 калбан алынарға мені драмык эткін, ан кілін-
 чеке, кынга, үзері кілінчекке болбозын, арула-
 нарыма, агару болорыма, мөнкү тюрүмдегі каан-
 дык паштааларына болзын, шібее, болушка,
 оштүлерге кару береріме, көп кілінчегімді іок

Эдеріне болзын. Ванрлаір, пүүрсаір, кижі сүер
 Вүтгай Сен эден, Саа Адаи-была, Агарү Тыныи-
 была, Эмді-дее, качан-даа, чактын чака алкыш
 җтгүредібіс, аминь.

Сүмеона новагв Бгослока.

Ө сивёрных оустэнз:

А Христоzym, пїар үүзымнаи, җкєинчїлү
 тюрегїмней, пыртак тїлїмней, пїар тынымнан
 мөргүп антканымды араткын. Сөзїмней, үал-
 бай түрганымнаи җкєинбергїн. А Христоzym, ан-
 даиң тегенїмдї андарга тїдїндїргїн, анчадала, неңи
 кылынарга, не андарга менї Боюн үреткїн. Менїн
 кїлїнчегїм чандам үн кїжїнїн кїлїнчегїн артыктады.
 Ол түшкен үїндї үгала, мїро садып алып, Сен
 Вүтгаим Пашкарүчы Христоzymнїн пүдүндү сүрт-
 күштеїрге тїдїнїп келген. А Вүтгаидың Сөзї,
 канїп анын пар тюрегїнен келгенїн кеде теберен-
 зїн, анїп менен җкєинбергїн. Маа пүдүндү бергїн,
 түдаиң, окшоноиң, мїро-была сүрткүштеген-дїн,
 козүмнүң акан ажы-была тїдїнїп сүрткүштегїн.

Ә Күтандын Сөзі, көзүмнүн ажы-была мені
 тюрүп ин, аным-была мені арүлагын. Азыкта-
 рымды калдыргын, ташталарына бергін. Ама-
 нымнын көбүзін бїлерзін, палүүмды бїлерзін,
 араамды көрүп түрүн, пүдүп түрганымды бїлп
 түрүн, сүүлөнгөнімді көрөзін, үлү тынганымды
 ұгазын. Ә Алачым, Арғалаачым, көс ажынын
 тамчызы Сенен ажынбас, тамчызын бїр
 кезігі-дее ажынбас. Аткалегімді Сенін көзүн
 көргөн, Аткалегім бїчїгіне бїчїлген. Ә ончонун
 Күтаї, түжүгүнгөнімге көр, чыдаганымча киченгеніме
 көр, кїлнчегімді таштагын. Арү тюрөгім-бїле, кал-
 тырашкан санагам-была, самзылган тыным-была,
 агарү, арүдан арү ажыдынды алынайн. Онынды арү
 санана ічп тигені түрү, Күтаїзү болоттон.
 Ә Пашкарүчым, эдімді тигені, канымды ічкені
 Менін боюмда түрү, Мен-дее анын боїнда тү-
 рүм деп Сен айткан эден. Пашкарүчы Күтаїм-
 нын не-ле айтканы чын. Ә Христос, кїжїні
 күтаї эдер Күтаї ажшылыгынды алынып,
 алдынан боюм эмес, элді арыдар күн арыгынан

арык Боюн-была бір бірге тұрұм. Ә Түрү-Әдегї
 менїн тынарым, түрү тюрерїм, менїн сүгүнерїм,
 Әлдїн аргазы, Сенен аныс калбаїн деп, көзүм
 аштанып, сагыжым ажұұрұп Саа келгенїмдї
 көрүп тұрұн. Кїлїнчектерїмнен аргалыгын деп,
 түрү Әлер агару ажыдынды алынаїн деп сұрап
 тұрұм. Боюннұн айтканынча мен кыалду-была
 кожо бол, мекечї, акшылыгын іогында, менї
 үзер алып, мекелеп алып конвозын, мекеленле,
 күтган-Әлер Сөзїннен аскырбазын. Мұнын үчүн
 Саа тигыла бажырып тұрұм, ічїм күюп, үн сала
 мөргүп тұрұм. Ә Пуұреак, канїп чандамды,
 чандам үн кїжїнї тюрүткан Әден, анїп мен пїар
 чандамды тюрүткын. Ә Аргачы, күнүкан санагам-
 была Саа келїп тұрұм. Кїлїнчек Әткен мен-дїн
 Саа кїлїнчек Әткенї іок, мен кылынган-дын
 кылынганы іок деп бїлїп тұрұм. Андын-даа
 болзо, кїлїнчегїмнїн ұлуу, азыгымнын көвїзї
 Сен Күтаїмнын ұзака чыдаїрынды, кїжїнї ұлу
 сүерїндї артыктабас деп бїлїп-ок тұрұм. Ічї
 күюп кїлїнчегїн андынгандарга ачынып азын,

пүүрсап азын, арүлап азын, аларды арык эдип,
 арыгына кїрїштїрїп азын, Күтай Боюна күүн-
 герїп бїрїктїрїп азын, аларды нааднзынып, Эрмек-
 тежїп атканын была Ангелдарды, кїжї саназын
 канкадып азын. Э Христозым, онын менї тї-
 дїндїрет, онын менї үчүгүндырат. Бїске ыткен
 баи акшылыгына тын сананып, сүүнө, тырла-
 жа, олон коюм отко кожылып түрүм. Озо-
 гыда отко алып күүнбей калган полук-тїн, ча-
 лымданып күүнбей калганым канкалдын солунын.
 Э Күтаїм, Сенї сагыжым была алкап, тюрөгїм-
 бїле алкап, тыны эдїмнїн үе сөөгїм бїле алкап,
 Саа бажырып түрүм, Сенї маалкадып түрүм,
 сөскө кїдїрїп алкап түрүм, Эмдї-дее, качан-даа,
 чактын чака алкалү Сен эден.

Се пристѣпаю:

Мна, Күтайга бїрїгерге келїп түрүм. Э Мачы,
 бїрїгїп менї күүндүрбө. Мрабасты күүндүрер от Сен
 эден. Ончо пїарымды арүлагын.

Вечери Твоея:

Э Күгайдын Мүлы, ажыгтү ажынды эмдї

алынарга мені арамдык эткін. Мжыдынды эш-
түлеріне айтпасым. Сені Іуда окшонгондын
окшонбоосым, адын магын чагарган каракчы айт-
кандын Сені андып түрүм: Э Каан, каанды-
гында мені эзеп алгын.

Бготворѣнствію ісрѣвъ:

Э кїжі, күттай-эдер кан көрүп сүрөөтгї.

Пү дезе арабасты күндүрер от.

Күттайдын каны мені күттай эдет, мені
азрайт.

Сагыжымды Күттай эдет, санагамды солүн
азрайт.

Күттайга анажарга, аргамды Каанга салдырарга
маа акшы.

МОЛІТВЫ

по Свѣтомъ Причащеніи.

Егда же полѣчиши добраго Причащенія животворящихъ таинственныхъ дарованій, воспой ѿвѣ, блгодаріи велики, и сія теплѣ ѿ души Бгѣ глаголи:

А Вѣтанъ, Сла алкышъ ѿсейн, Э Вѣтанъ, Сла алкышъ ѿсейн, Э Вѣтанъ, Сла алкышъ ѿсейн.

Таже блгодарственнѣю сію молітва:

Блгодарю тѣ Гди Бже:

А Вланъ Вѣтанъ, мен кѣлнчектѣдѣ кеде тебенъ, агаруунды алынарга мені араттынъ деп Сла алкышъ ѿтѣгѣрѣпъ тѣрѣрѣмъ. Тенередегі агару кежѣгѣндѣ алынарга араттынъ деп сла алкышъ ѿтѣгѣрѣпъ тѣрѣрѣмъ.

А кїжїні сүүген Пашкарүчы, бїстїн үчүн өлүп
 терїлген Сен Эден, Эдї тыныбїстын түзазына,
 агарү болорына пү агарү, сүүреендү ажыдынды
 берген Сен Эден, анынды Эдї тынымнын азыла-
 рына бергїн, каршүды аяллардына, сажымнын
 көзї арык болорына, тынымнын амырына, сү-
 үмїм чын болорына, оїм онгорорына, салымда-
 рынды чекчїленрїме, Күтгай акшылыгы маа үзе-
 рї кожыларына, каандыгынды мензїнерїме бергїн.
 Анына чеберледїп, аруунча тюрїн, акшылыгынды
 эзеп, боюма болбой, бїандү Пашкарүчыбїс Бою-
 на болуп тюрїн. Анїп, пү тюрүмїмнен мөнкү
 тюрүмге іженїп кечеїн, тиргап аткандардын коо-
 лонор үнї үзүлбес, юзүннүн акшылыгын көрүп
 тургандардын кооды түгөнбес, мөнкү энчү крге
 кткїдїн болоїн. А Христос Күтабїс, Сенї сүү-
 гендердїн чын пакаттыйры, андып болбоо күба-
 ды Сен Эден, не пүткен ончозы Сенї чактын
 чакан сарынга кїдїрїп сарнайт, аминь.

Васіліж Великаго:

Влако Хр҃тѣ Бже:

А Пашкаручы Христос Вутан, чактардын Кааны,
ончоны Ажчы, не җттӱрген ажшылыгын учун,
агару, тӱрӱ Эдер ажыдына мені бӱрӱктӱргенін
учун Саа алкыш җттӱрӱп тӱрӱм. А пӱрреак,
кіжі сӱечі, Саа мӱргӱп тӱрӱм: мені пӱркегін,
канадын-была кӱлӱп чеберлегін. Ӗлӱрдӱн ӱлгӱнче
ару санай, агаруунды арамык алынарыма, кӱлӱн-
чегӱм ташталарына, мӱнкӱ тӱрӱмге кӱрерӱме
бергін. Тӱрӱ аш Сен Эден, агару болоры Сенен,
ажшыны җттӱрер Сен Эден. Саа Адан-была,
Агару Тынын-была-Эмдӱ-дее, качан-даа, чактын
чака алкыш җттӱредӱбӱс, аминь.

Метафраста.

Давыи пищу мнѣ плоть твою:

А Ажчым, Эдӱндӱ маа кӱӱнӱн-бӱле береле,
арабасты кӱндӱрер от Боюн мені ӱртӱбе, ӱе
сӱӱгӱм - Заӱн, ічӱме, тӱрегӱме ӱткӱн, кӱлӱнчек

чобімді өртөгін. Тынымды арұлагын, санагам-
 ды агару эткін, үе соогімді тыныткын. Кө-
 зүмнің, құлагымның, үүзымның, түмчүгым-
 ның, колүмның пү беш білдізін арыткын. Пар
 боямды коркүдүна аба кадагын, сагыжымды
 пүзар ар кылыгымнан, сөзімнен мені пүркегін,
 чеберлегін, корұлагын, мені арұлагын, тгунгын,
 кееркеткін, анырткын, оңгорткын, арыткын.
 Мені Агару Тынынн адар үї эткін, кілнчектін
 адүү болбоін. Ар шокчы, ар кыча, мені Күтандын
 өргөөзі деп менен качсын. Ончо агарулардын,
 эді іок Ангелдардын, Озочынның, оңгор Апас-
 толдордын, анчадала бір кемі іок агару Анейнн
 мөргүү-біле Сені пүүрсидып түрүм. А Христго-
 зым, алардын мөргүүн арадып, күлүнды арык-
 тын үүлы эткін. Тыныбістін агару, арык бо-
 лоры Сен эден, пүүрсак аныс-ла Сен эден. Сен
 Пашкарүчы Күтанта арамкы алкыш күнүн-заін
 ончобіс өттүрп түрүбіс.

Моли́тва и́наѧ.

Гѣло чгоѡ сгоѡ:

Ѧ Ваан Іисусе Христосе Вүтаікисе, агарү эдін
 мөнкү тюрүмге кірегіме болзын, кынмат канын
 кілінчегім ташталарына болзын. Пү алкыш
 җттіріп тұрганым сүгүнеріме, эзеніме, коодыма
 болзын. Әкінчизін келер сүреендү күнүнде мен
 кілінчектүді мағыннын онында тұрарга араткын,
 арүдан арү Әненіін, ончо агарүлардын мөргүү
 үчүн.

Моли́тва и́наѧ ко Пресѣѧи Бґородице.

Пресѣѧи Влґце Бґородице:

Ѧ арүдан арү Әне Пашкарүчы, Вүтан Әнезі,
 карачкыланган тынымнын арыгы, менің іженерім,
 корүланарым, сыгынар җрім, коодым, сүгүнерім.
 Күлынын агарү эдін, күндүлү канын алынарга
 мені аратканын үчүн Саа алкыш җттіріп тұ-
 рум. Чын арыкты түүган Бюн тюрөгімдегі
 сарыжымынын көзін арыткын, өлбес өзөк түүган
 Сен эден, кілінчке өлгөн Бюмды тергіскін. Ѧ бі-

анду Вүтандын пүүрсак Анези, мені канрлагын,
 санагамды көнүлткін, тюрөгүмді ажүүрткын, са-
 гыжымды түжүктүргін, санагам ольоолодордо
 онтолонрыма бергін. Агару ажытты өлөрдөн
 өлгінче эдї тынымнын азыларына, пүрүга кал-
 бан алынып тюрерге мені араткын. Кїлнчегім
 кемзїніп айдынарга көзүме аш бергін, тюрер
 коногымнын түркүнына Сені барынга кїдїрїп мак-
 тап тюрейн. Чактын чака алкалу, үлү макту-
 лу Сен эден, аминь.

Инд. № 1463

4282

68